

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C270 – LAN14**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 23 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aan landbouw verwante bedrijven in agrarisch gebied 3

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanbevelingen van een Europese expertencommissie betreffende de melksector 5

■

Waarnemend voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter**Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aan landbouw verwante bedrijven in agrarisch gebied**

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, tuinaanlegbedrijven die planten of bomen kweken of conditioneren binnen het agrarisch gebied op een minimumoppervlakte van een halve hectare, komen in aanmerking als 'aan de landbouw verwant bedrijf'. Deze bedrijven kunnen in het agrarisch gebied terecht, maar moeten dan wel in bestaande landbouwbedrijfszetels gevestigd zijn of worden. Verbouwingswerken en/of uitbreidingen zijn mogelijk, waarbij natuurlijk rekening moet worden gehouden met de ruimtelijke impact van de gebouwen.

De typevoorschriften voor ruimtelijke uitvoeringsplannen zorgen ervoor dat dit soort bedrijven zone-eigen zijn. Uitbreidingen, bijvoorbeeld het bouwen van een nieuwe loods, zijn dus in principe zonder problemen mogelijk. Dit is reeds een gevoelige verbetering ten aanzien van de vroegere situatie, laat dat duidelijk zijn.

Tuinaanlegbedrijven waar geen planten of bomen gekweekt of geconditioneerd worden of die minder dan een halve hectare nodig hebben voor het kweken van planten en bomen, zijn enkel mogelijk door een vergunningsplichtige functiewijziging. Die kan enkel toegekend worden als de gebouwen vergund zijn, niet verkrot zijn, de omringende landbouwbedrijvigheden niet gehinderd worden, de erfgoedwaarde van de gebouwen gerespecteerd wordt en de gebouwen bouwfysisch geschikt zijn en met beperkte ingrepen geschikt kunnen worden gemaakt. Hier spreken we dus over vergunbare zonevreemde functiewijzigingen.

Bij de concrete toepassing van deze regeling stellen zich bij de adviesverlening door de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO) in verschillende provincies echter problemen. Dat wordt me gesignaleerd door een van de beroepsorganisaties. Blijkbaar bestaat er in het veld regelmatig verwarring over wat nu precies begrepen moet worden onder de voor tuinaanlegbedrijven zo typische term 'conditioneren van planten of bomen'. Ook bij de verdere ontwikkeling van een tuinaanlegbedrijf, bijvoorbeeld door het inplanten van een bedrijfswoning, komt het voor dat de ADLO, zelfs als het een zone-eigen bedrijf betreft, toch negatief advies geeft. In een aantal gevallen motiveert men dit advies vanuit de invalshoek dat het gaat om een zonevreemde functiewijziging.

Minister-president, het is belangrijk dat hierover meer duidelijkheid en meer rechtszekerheid komt en dat de regels in de vijf provincies op dezelfde wijze worden geïnterpreteerd. Dat is de reden waarom ik deze vraag heb ingediend.

Wat moet begrepen worden onder het conditioneren van planten en bomen? Kan binnen een gebouwencomplex in agrarisch gebied waarin een tuinaanlegbedrijf is gevestigd dat als zone-eigen beschouwd wordt, ook een bedrijfswoning worden ingeplant? Zo ja, onder welke voorwaarden? Wat zijn de mogelijkheden voor het inplanten van een bedrijfswoning in een gebouwencomplex dat wordt gebruikt door een tuinaanlegbedrijf dat als vergunbaar maar zonevreemd wordt beschouwd? Welke initiatieven kunt u nemen zodat de ADLO eenzelfde en rechtszekere uitvoering geeft van de regelgeving in alle provincies?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mijnheer De Meyer, het is belangrijk vooraf duidelijk te stellen dat de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aan de ADLO een niet-bindend advies geeft op een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning. Dat advies is vanuit landbouwkundig standpunt geschreven. Het is de bevoegde gemeente, of bij een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag in beroep de bevoegde provincie, die op basis

van de ingewonnen adviezen van de verschillende bevoegde adviesinstanties een beslissing moet nemen.

Dit betekent dat er tussen het advies van de ADLO en wat werkelijk vergund wordt, grote verschillen kunnen zijn. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bestaat uit vijf buitendiensten – één per provincie – en één hoofdbestuur. De stedenbouwkundige vergunningsaanvragen worden normaliter afgehandeld op de buitendiensten. Indien het een nieuwe inplanting betreft, dan wordt het advies opgemaakt door het hoofdbestuur op basis van informatie die door de buitendiensten wordt aangeleverd.

Om een gelijkaardige adviesverlening over heel Vlaanderen te garanderen, hanteert de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling een beoordelingskader. De afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bundelt in dit beoordelingskader de algemene principes die in de wetgeving en omzendbrieven zijn vastgelegd, en de specifieke normen die de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling daarbij toepast, vooral daar waar de wetgeving ruimtelijke ordening vaag blijft, bijvoorbeeld bij gebrek aan definities. De buitendiensten van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling en het hoofdbestuur volgen allen dezelfde regelgeving zoals ik zonet reeds heb beschreven. Ik ga ervan uit dat de commissieleden dat weten, maar het is toch goed nog even te duiden hoe dat in zijn werk gaat.

In de typevoorschriften van de gebiedscategorie landbouw voor gewestelijke uitvoeringsplannen is de term ‘conditioneren’ opgenomen, maar niet gedefinieerd. Globaal bedoelt men met conditioneren het klaarmaken in ruime zin van planten om aangewend te worden in de tuinaanleg.

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt naargelang de omvang en het inkomen dat gehaald wordt. In het geval van een tuinaanlegbedrijf dat geen of minder dan 0,5 hectare planten of bomen kweekt of conditioneert, is een functiewijziging mogelijk van een behoorlijk vergund en niet verkrot gebouw of een gebouwencomplex in agrarisch gebied naar een tuinaanlegbedrijf. Een uitbreiding van de bedrijfsgebouwen in functie van de tuinaanlegactiviteit is niet mogelijk.

Een andere situatie is die van een tuinaanlegbedrijf dat planten of bomen kweekt of conditioneert, met een minimumoppervlakte van een halve hectare, maar dat een onvolwaardig, niet leefbaar inkomen haalt uit deze teeltactiviteiten. In dat geval kunnen particulieren en ondernemingen die zich vestigen in bestaande gebouwen of in een gebouwencomplex en een agrarische en landbouwverwante activiteit uitvoeren, zoals tuinaanlegbedrijven die planten of bomen kweken of conditioneren over een minimumoppervlakte van een halve hectare, steeds een bijkomende loods, schuur of stal aanvragen in functie van deze activiteiten. Het gaat dan over het telen van planten en bomen of het conditioneren ervan, hetzij voor de uitbreiding van de activiteiten, hetzij om milieutechnische redenen.

Indien er reeds een vergunde woning aanwezig is bij het bestaande gebouwencomplex, kan de tuinaanlegger zich vestigen in de bestaande woning volgens de toegestane functiewijzigingsmogelijkheden. De woning wordt dan wel beschouwd als een zonevreemde woning. Het aanvragen van een nieuwe bedrijfswoning kan vanuit landbouwkundig standpunt niet. In het beoordelingskader van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling wordt gesteld dat er pas een bedrijfswoning kan worden aanvaard bij een bestaand gebouw of gebouwencomplex indien het bedrijf ook een volwaardige en leefbare agrarische of para-agrarische activiteit uitbaat.

De laatste situatie betreft een tuinaanlegbedrijf met een voldoende grote oppervlakte voor de professionele teelt van bomen of planten zodat het een volwaardig inkomen kan genereren uit deze teelt en ook meer dan halftijds bezig is met deze activiteit. In dat geval kan een tuinaanlegger die zich in een bestaand gebouwencomplex in agrarisch gebied verder heeft gespecialiseerd in de teelt van bomen en planten en hieruit een volwaardig en leefbaar inkomen haalt – het arbeidsinkomen moet groter zijn dan het referentie-inkomen, namelijk

25.700 euro en de uitbater moet meer dan 50 percent van zijn tijd spenderen aan deze activiteiten – wel een nieuwe bedrijfswoning krijgen bij het bestaand gebouw of gebouwen-complex vanuit landbouwkundig standpunt. De woning wordt beschouwd als een zone-eigen woning vanuit landbouwkundig standpunt.

Mijnheer De Meyer, dit waren de verschillende situaties. Ik zal u mijn schriftelijk antwoord bezorgen zodat u alles nog eens rustig kunt nalezen.

Een tuinaanlegbedrijf kan een bestaande zonevreemde woning verbouwen, herbouwen en uitbreiden tot 1000 kubieke meter. Indien een tuinaanlegbedrijf zich vestigt op een locatie waar reeds een gebouw aanwezig is, maar waar nog geen (zonevreemde) woning aanwezig is, dan moet de uitbater eerst een volwaardige en leefbare landbouwactiviteit of landbouwverwante activiteit uitbouwen vooraleer hij een nieuwe woning bij de bestaande site kan aanvragen vanuit landbouwkundig standpunt. Het betreft dan ook meteen een zone-eigen woning.

ADLO geeft louter advies. Zij kan geen beslissingen nemen en heeft geen bevoegdheden met betrekking tot de handhaving. ADLO kan bijgevolg zelf geen rechtszekere uitvoering van de regelgeving geven, aangezien zij die bevoegdheid helemaal niet heeft. ADLO hanteert overal hetzelfde beoordelingskader zodat de adviesverlening vrij gelijklopend is. Uit een intern onderzoek van de verschillende adviezen die gedurende het voorbije jaar verstrekt werden, blijkt overigens dat in alle provincies de hierboven vermelde richtlijnen consequent werden toegepast.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het antwoord is belangrijk om meer rechtszekerheid en duidelijkheid te geven aan de sector. We zullen dit antwoord dan ook medelen aan de beroepsverenigingen van tuinaanleggers.

In uw inleiding hebt u erop gewezen dat het gaat om een niet-bindend advies. Dat is juist. Maar anderzijds moet ik ook zeggen dat gemeenten, en bij beroepsprocedures provincies, zeer veel belang hechten aan het advies van de ADLO. Het gaat hier immers om een zeer gespecialiseerde materie waarmee gemeenten uiteraard niet alle dagen geconfronteerd worden. Als bevoegde minister voor deze afdeling mag u zich gelukkig prijzen dat er heel veel belang wordt gehecht aan dat advies. Daarom is het ook zo belangrijk dat het op de meest minutieuze en correcte wijze wordt gegeven.

Ik wil u de suggestie meegeven dat dit antwoord ook zou worden verspreid binnen de administratie, waar het nodig zou zijn. Nogmaals mijn dank.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Jos De Meyer treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de aanbevelingen van een Europese expertencommissie betreffende de melksector

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefan Sintobin: Voorzitter, minister-president, collega's, iedereen herinnert zich ongetwijfeld het massale en bijwijlen heftige protest en de voor sommigen misschien discussabele acties van de melkveehouders. De Europese Commissie besliste toen dat er een aanzienlijk bedrag zou worden uitgekeerd aan de melkveehouders. Vorige week is gebleken dat het toegekende bedrag reeds werd uitgekeerd. De Commissie besliste daarnaast ook om een

Europese expertengroep samen te stellen, die na rijp beraad met een nota moest komen met structurele aanbevelingen die de noodlijdende melksector weer wat ademruimte moest geven.

Vorige week heeft de expertencommissie haar nota voorgesteld. De voornaamste aanbevelingen daarvan zijn: de versterking van formeel uitgeschreven contracten via richtlijnen of wetgeving, de mogelijkheid om af te wijken van de geldende concurrentieregels, de transparantie van de prijzen, meer inzetten op onderzoek en innovatie, en via zogenaamde ‘futures’ meer op lange termijn werken.

Enkele dagen na de voorstelling van de nota heeft de European Milk Board (EMB) al op die voorstellen gereageerd. Volgens de voorzitter zullen de aanbevelingen noch de toekomst van de melkveehouders verbeteren, noch de consumentenbelangen verdedigen. De associatie benadrukt dat die positie in de toekomst niet zal veranderen zolang de slagkracht van de producenten niet gevoelig wordt versterkt. De EMB verwijst de nota niet volledig naar de prullenmand, maar pleit voor de versterking van de wettelijke basis voor producentenorganisaties, wat maakt dat die hun onderhandelingspositie kunnen verstevigen.

Minister-president, u hebt ongetwijfeld de aanbevelingen doorgenomen. Wat is uw reactie daarop? De expertencommissie pleitte er ook voor om de aanbevelingen via de lidstaten zo vlug mogelijk om te zetten in wetgeving.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik heb het verslag bij, weliswaar in het Engels. Voor wie daarin geïnteresseerd is, zal ik het laten ronddelen, zodat er geen asymmetrische informatieposities zouden bestaan.

Mijnheer Sintobin, u verwijst naar een Europese landbouworganisatie, maar er zijn natuurlijk ook heel wat reacties van andere organisaties, die zeer positief waren. U moet dat dus ook een beetje kaderen. Een tweede voorafgaande opmerking is dat de melkprijzen nu opnieuw in de lift zitten. Laat ons hopen dat dat verder in die richting evolueert, zonder dat er veel aan het beleid is gewijzigd. Er is in die kritische omstandigheden wel wat ondersteuning gegeven, maar het feit dat de melkprijzen nu opnieuw goed zitten, is voor iedereen een goede zaak en heeft heel wat kommer en kwel wat naar de achtergrond verwezen.

De discussies binnen de Groep Hoog Niveau Melk vonden plaats tussen oktober 2009 en juni 2010. Namens Vlaanderen was er een zuivelspecialist van het Departement Landbouw en Visserij in vertegenwoordigd. Er werd over de gesprekken binnen die Groep Hoog Niveau Melk regelmatig teruggekoppeld naar de sector. De sector heeft dat dus van zeer nabij kunnen volgen. De eindconclusies hebben inderdaad geleid tot een aantal concrete aanbevelingen met betrekking tot het toekomstige zuivelbeleid. Vanuit Vlaanderen kunnen we deze aanbevelingen onderschrijven. Ze zullen dan ook het kader vormen om de wetgevende initiatieven aan te toetsen die verwacht worden van de Europese Commissie.

Ik denk dat het ook belangrijk is om te vermelden dat deze discussie heeft plaatsgevonden binnen het kader en de klijtlijnen van het huidige gemeenschappelijke landbouwbeleid, zoals die werden uitgezet tijdens de Mid-Term Review in 2003 enerzijds en de beslissingen die werden genomen tijdens de Health Check in 2008 anderzijds. Meer concreet betekent dit dat de gesprekken werden gevoerd in het perspectief van het uitdoven van de melkquotaregeling tegen 2014. Met het oog op de continuïteit en voorspelbaarheid van het beleid voor onze landbouwers ben ik dan ook tevreden dat dit kader het vertrekpunt van de discussie was.

Het is nu de taak van de Europese Commissie om deze aanbevelingen om te zetten in concrete wetswijzigingsvoorstellen. Deze voorstellen moeten leiden tot een verbetering van de concurrentiepositie van de melkveehouder en de zuivelsector in zijn geheel. Het belangrijkste doel is een zuivelsector tot stand te brengen die zich beter kan wapenen tegen grotere prijs- en inkomensfluctuaties die eigen zijn aan een meer geliberaliseerde zuivelmarkt. De Europese Commissie zal hierbij rekening moeten houden met de

verschillende wijzen waarop de zuivelketen georganiseerd is in de verschillende Europese lidstaten. We moeten er ons ook van bewust zijn dat de Commissie niet met wetgevende voorstellen kan komen voor punten die een belangrijke budgettaire impact zouden hebben, bijvoorbeeld markinstrumenten of budget voor innovatie en onderzoek, alvorens het nieuwe EU-budgettaire kader bekend is. Voor deze punten zal de discussie dan ook plaatsvinden binnen de algemene discussie die gevoerd wordt over het gemeenschappelijke landbouwbeleid na 2013. De wetgevingsvoorstellen van de Commissie zullen dus in de eerste plaats betrekking hebben op contractuele relaties en producentenorganisaties.

Op 15 juni 2010 werd het einddocument van de Groep Hoog Niveau Melk goedgekeurd. Dit document wordt nu overgemaakt aan het Europees Parlement, de Europese Commissie, het Comité van de Regio's, het huidige EU-voorzitterschap en aan het Belgisch voorzitterschap. Onder het Belgisch voorzitterschap van de EU zal de Commissie op de Raad van 12 juli 2010 een voorstel toelichten aan de EU-ministers van Landbouw, waarna onder leiding van de Belgische voorzitter een eerste discussieronde gestart zal worden. In tussentijd zal de Europese Commissie de aanbevelingen van deze werkgroep grondig bestuderen om tegen december 2010 concrete wetswijzigingsvoorstellen uit te werken. Anderzijds zal de Commissie, zoals afgesproken tijdens de Health Checkdiscussies, eveneens in december, een eerste tussentijds rapport uitbrengen met een evaluatie van de maatregelen die genomen werden om een zachte landing van de melkquota tegen eind 2014 mogelijk te maken. De wetsvoorstellen en het rapport zullen voorgesteld worden tijdens de Raad van 13 en 14 december 2010, waarna een eerste gedachtewisseling volgt. Vervolgens gaat het dossier naar het Hongaars voorzitterschap, dat ons zal opvolgen als voorzitter. Rekening houdend met de nieuwe wetgevende codecisieprocedure met het Europees Parlement, mag verwacht worden dat over die wetgevende voorstellen ten vroegste zal worden beslist eind 2011 onder het Pools voorzitterschap, want dan zullen ze wellicht een vrij finale vorm krijgen. U vroeg naar de timing, die is duidelijk: we hebben nog een hele weg af te leggen, maar we zullen er tijdens het Belgisch voorzitterschap zeker al werk van maken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord en ook voor het weliswaar Engelstalige verslag, dat ik toch even zal doornemen. U hebt gelijk dat de melkprijzen in de lift zitten en dat dit sowieso een goede zaak is voor de sector, maar ik wil er toch wel even op wijzen dat, ondanks de steun, ondanks bepaalde maatregelen en ondanks de stijging van de melkprijzen, het aantal melkveehouders in ons land in 2009 gedaald is met 6,1 procent. Ik denk dus dat er nog ondersteunende maatregelen nodig zijn om de verdere neergang van de sector tegen te gaan.

Ik dank u ook voor het tijdspad en voor de steun die u uitspreekt voor de concrete aanbevelingen waarmee het Belgisch voorzitterschap een invulling kan geven aan dit dossier.

Ik heb in mijn agenda genoteerd dat ik in december 2010 al even terugkom met mijn vraag en ongetwijfeld ook eind 2011, wanneer de definitieve beslissingen worden genomen.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, uit respect voor de leden van deze commissie heb ik ook een samenvatting gemaakt in het Nederlands. Ik zal die ook graag overmaken aan het secretariaat zodat u dit niet alleen in het Nederlands kunt bekijken, maar ook wat minder tijd moet steken in het doorworstelen van heel het rapport.

De voorzitter: Dat wordt erg gewaardeerd, minister-president.

Het incident is gesloten.

■